

Sygn. akt I UK 270/10

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Romualda Spyt (przewodniczący)

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

SSN Andrzej Wróbel (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania L. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych o podleganie ubezpieczeniu społecznemu,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 stycznia 2011 r.,

skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 10 marca 2010 r.,

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 17 grudnia 2008 r. stwierdził, że L. J. (ubezpieczony) podlegał w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 30 kwietnia 2004 r. obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

Ubezpieczony zaskarżył powyższą decyzję odwołaniem w całości, zarzucając naruszenie art. 32 Konstytucji RP, art. 4 ust. 1, art. 6 i art. 17 umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Austrii o zabezpieczeniu społecznym (Dz.U. z 2000 r., Nr 104, poz. 1105, dalej jako umowa) oraz przepisów art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2007 r., Nr 11, poz. 74, ze zm., dalej jako ustawa systemowa).

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 24 czerwca 2009 r. oddalił odwołanie, opierając się na następujących ustaleniach faktycznych i ich ocenie prawnej. Ubezpieczony w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 30 kwietnia 2004 r. prowadził działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podlegając w tym okresie ubezpieczeniu zdrowotnemu. W tym samym czasie był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w Austrii i z tego tytułu podlegał ubezpieczeniu społecznemu w tym państwie. Zgodnie z art. 6 umowy, osoba wykonująca działalność zarobkową podlega obowiązkowi ubezpieczenia zgodnie z przepisami prawnymi tej umawiającej się strony, na której terytorium działalność zarobkowa jest wykonywana. Na tej podstawie Sąd Okręgowy przyjął, że ubezpieczony podlega ubezpieczeniu z tytułu wykonywania pracy w Austrii, zaś z tytułu działalności gospodarczej prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z ustawodawstwem polskim. Wynika to z art. 6 ust. 1 pkt 5 oraz art. 12 ust. 1 ustawy systemowej.

Ubezpieczony zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w całości apelacją, zarzucając naruszenie art. 6, art. 4 oraz art. 9 ust. 2 umowy w związku z art. 2a ust. 2 pkt 1 i 2, art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 8 i art. 9 ust. 1 ustawy systemowej.

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 10 marca 2010 r., oddalił apelację L. J., podzielając ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy i ich ocenę prawną. Dodatkowo Sąd Apelacyjny wyjaśnił, że przepisy umowy odnoszą się do terytorium prowadzenia działalności zarobkowej skutkującej powstaniem obowiązku podlegania ubezpieczenia społecznemu, zatem zgodnie z ustawą systemową ubezpieczony podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej prowadzonej w Polsce, zgodnie z zasadami obowiązującymi w polskim systemie ubezpieczeń społecznych.

Postanowienia umowy nie stanowią o zwolnieniu ubezpieczonego z obowiązku podlegania polskiemu systemowi ubezpieczeń społecznych w tym zakresie.

Ubezpieczony zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości skargą kasacyjną, zarzucając naruszenie art. 4 ust. 1 i art. 6 umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Austrii o zabezpieczeniu społecznym (Dz.U. z 2000 r., Nr 104, poz. 1105) oraz przepisów art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2007 r., Nr 11, poz. 74, ze zm.) poprzez przyjęcie, że przy stosowaniu przepisów prawnych jednej z umawiających się stron dopuszczalne jest traktowanie obywateli drugiej z umawiających się stron w sposób odmienny niż obywateli własnych co powoduje, że obywatel polski (objęty stosowaniem umowy) zatrudniony w Austrii i objęty w tym państwie obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym i wypadkowym, prowadząc równocześnie (w tym samym okresie czasu) pozarolniczą działalność gospodarczą na terenie Polski podlega obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym i wypadkowym zarówno na terenie Austrii, (z tytułu zatrudnienia), jak i na terenie Polski (z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej), podczas gdy inni obywatele polscy zatrudnienie w ramach stosunku pracy na terenie Rzeczypospolitej i wykonujący tu równocześnie pozarolniczą działalność gospodarczą, podlegali tylko jednemu obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu z tytułu zatrudnienia.

Ubezpieczony wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie, że w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 30 kwietnia 2004 r. nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna ubezpieczonego nie ma uzasadnionych podstaw.

Bezasadne są zarzuty naruszenia art. 4 oraz 6 umowy. Zgodnie z art. 6 umowy „jeżeli artykuły 7 i 8 nie stanowią inaczej, osoba wykonująca działalność zarobkową podlega obowiązkowi ubezpieczenia zgodnie z przepisami prawnymi tej Umawiającej się Strony, na której terytorium działalność jest wykonywana”. W

zakresie relewantrym dla stanu faktycznego niniejszej sprawy, umowa ta określała zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym pracowników, co wynika wprost z jej art. 2, gdzie definiując zakres przedmiotowy umowy sprecyzowano wprost, że znajduje ona zastosowanie do polskich przepisów prawnych o „zaopatrzeniu emerytalnym pracowników”. Z kolei wyartykułowana w art. 4 umowy zasada równego traktowania odnosi się do traktowania obywateli polskich podlegających austriackiemu systemowi ubezpieczenia społecznego na takich samych zasadach, jakie znajdują zastosowanie wobec obywateli austriackich. Analogiczne zasady obowiązują w odniesieniu do zasad traktowania obywateli austriackich podlegających ubezpieczeniom społecznym w Polsce. Z zasady tej nie wynika zwolnienie z podlegania ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dla obywatela polskiego, objętego austriackim systemem ubezpieczenia społecznego z tytułu wykonywania w tym państwie pracy.

Z powyższych powodów bezzasadny jest zarzut naruszenia art. 6 ust. 1 pkt 1 oraz art. 9 ust. 1 ustawy systemowej, ponieważ powołane umowa nie wyłączyła zastosowania tych przepisów do sytuacji ubezpieczonego.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku.